Dosarul nr.2-10058/23
2-23070894-12-2-17052023-1

Republica Moldova
H O T Ă R Î R E
În numele Legii

05 iunie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa de judecată compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Alexei Maria
Grefier Morozov Sabrina

cu participarea reclamantului Babin Sergiu, pârâtului Zmeu Veaceslav, -

examinând în şedinţă publică, în sediul instanței, în procedură contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Babin Sergiu împotriva lui Zmeu Veaceslav cu privire la constatarea informațiilor ca fiind defăimătoare, dezmințirea informațiilor, încasarea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,-

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces.

În data de ***** reclamantul Babin Sergiu s-a adresat în instanță cu cererea de chemare în judecată împotriva lui Zmeu Veaceslav cu privire la constatarea informațiilor ca fiind defăimătoare, dezmințirea informațiilor, încasarea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acesteia a indicat că la data de 31 martie 2023 Zmeu Veaceslav ales local în Consiliul orășenesc Căușeni a publicat o postare pe pagina lui personală de Facebook, intoxicând publicul cu falsuri, defaimând personalitatea prin următorul text:

„Bună ziua dragi Căușeneni!!

Cu puțin timp în urmă, eu am făcut public adresarea mea, către PAS și M. Sandu, cu privire la săvârșirea unei grave infracțiuni de gruparea PAS – Căușeni. Această grupare în funcție cu S. Babin, înputernicitul M. Sandu și totodată reprezentantul Guvernului la Căușeni, în loc să-l demită din funcție pe acest Director de școală cu numele I. Procopenco, care dumnealui a fost numit în această funcție, printr-un concurs integral falsificat, având anticidente penale și anume:

- accident rutier cu deces.
- violența în familie.

Copia cazierului juridic este în anexă. PAS asigurându-l că totul va fi bine (probabil că justiția este la piciorul lor), l-au impus pe aceast director să-și retragă cererea de demisie, care deja era depusă, înlocuind-o cu altă cerere pentru ași continua munca în această funcție.

În ziua de ieri acest incompetent și falsificator de Notificării a Cancelariei de Stat cu numele S. Babin, a invitat-o pe o doamnă bolnavă, care demult nu a mai trecut pe la DOCTOR și fiind totodată membră PAS, cu numele *****, să meargă prin oraș și să dezinformeze cetățenii or. Căușeni precum, că acest Director de scoală este un funcționar public superior și totul este un fals ce se stipulează prin oraș.

Dragi Căușeneni iată aceasta este tactica PAS-ului, de-a conduce cu Țara și veți vedea cum tot acești incompetenți din acest partid, iarăși se vor ascunde după fusta M. Sandu în compania electorală.

Doamna M. Sandu, acesti S. Babin și ***** sunt niste lingositori și incompetenți, care vă discreditează în fața Căușenenilor și dovada va fi rezultatul PAS în aceste alegeri locale.

O zi bună dragi Căușeneni!!!"

Menționează reclamantul, că prezenta postare o tratează ca pe o acuzație de natură penală în privința sa, care în ansamblu depășește sfera caracterului informativ ce prezintă interes pentru opinia publică, aducându-se gravi atingeri onoarei, demnității și reputației profesionale ca cetățean dar și ca demnitar.

Consideră că declarațiile alesului local reprezintă o defaimare intenționată, urmărindu-se prezentarea persoanei sale într-o lumină negativă, având ca obiect afectarea credibilității activității sale politice și în serviciu public prin intermediul prezentării unor informații false și manipulatoare referitoare la personalitatea sa, atribuindu-i calificative și acuzații grave care nu corespund adevărului. Or, prin afirmațiile care îl vizează în mod direct, acuzații grave și înjurii la adresa sa folosind cuvinte (falsificator de Notificări a Cancelarei de Stat ... săvârșirea unei grave infracțiuni de gruparea PAS – Căușeni. Această grupare în frunte cu S. Babin) se creează o imagine distorsionată a realității, având un impact public incontestabil, lezindu-i onoarea, demnitatea și reputația profesională.

Menționează că textul publicat nu se înscrie în exigențele alin. (4), art. 12 al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, or V. Zmeu a exercitat dreptul la exprimare aducând atingerea prezumției nevinovăției, astfel asemenea acțiuni sunt contrare cadrului normativ național și european. În conformitate cu prevederile art. 21 din Constituția Republicii Moldova, dar și în acord cu prevederile actelor internaționale, în special cu prevederile art. 11 din declarația universală a drepturilor omului, orice persoană acuzată de delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia s-au asigurat toate garanțiile apărării sale. Art. 6 ^ 2 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului stipulează, orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi legal stabilită.

Declară reclamantul că la moment nu există nici-un proces de judecată pornit pe numele său în vederea examinării unor fapte care vizează direct sau indirect declarația făcută de către consilierul V. Zmeu. Astfel, pentru a evita o intervenție greșită și posibilele exagerări în rândul publicului, nu trebuia să se declare nimic ce ar lăsa să se creadă că o persoană este vinovată.

Consideră că prin utilizarea cuvintelor „acest incompetent și falsificator de Notificări a Cancelarei de Stat cu numele S. Babin" și „săvârșirea unei grave infracțiuni de grupare PAS-Căușeni", gruparea aceasta în frunte cu S. Babin referindu-se la persoana sa, se conturează o gravă lezare a onoarei și demnității sale, dat fiind caracterul batjocoritor și ofensator al mesajului public transmis, ceea ce reprezintă acțiuni incompatibile cu etica unui ales local, reprezentant al cetățenilor în consiliul local. Întrucât postarea dată l-a vizat direct, nu poate decât să constate că Zmeu Veaceslav a răspândit cu bună știință scorniri mincinoase ce îl defăima, însoțite de învinuiri în săvârșirea unor infracțiuni.

Referința injustă, compromițătoare și acuzatoare precum că el în calitate de persoană ce deține o funcție cu demnitate publică ar fi fost implicat în organizarea și falsificarea rezultatele unui concurs de ocupare a funcției de director al unei instituții de învățământ reprezintă un denunț public și categoric fals, or calitatea de organizator la așa tipuri de concurs îi revin

organului local de specialitate în domeniul învățământului, structură din cadrul Consiliului raional Căușeni, care pentru asemenea spețe acționează în baza Ordinului Ministerului Educației nr. 163 din 23 martie 2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general.

Indică că în cazul său, având în vedere că deține funcția de șef al Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat este important să menționeze și să explice caracterul notificărilor ce le semnează, procedura și atribuțiile instituției și anume, notificarea în activitatea sa reprezintă un act de contestare, parte a procedurii prealabile, emis, semnat și expediat în vederea reexaminării, modificării sau abrogării actelor emise de autoritățile publidce locale. Notificarea este o parte a controlului administrativ. Toate notificările semnate de către el se păstrează pe suport de hârtie cât și în Registrul de Stat al Actelor Locale în format digital și pot fi accesate de către gestionarii și utilizatorii cu acces ridicat al registratorului. De asemenea ele sunt păstrate și la autoritățile publice ale căror acte au fost contestate prin notificare.

Menționează că afirmațiile consilierului Zmeu Veaceslav fără vre-un substrat factologic, probatoriu, puteau fi făcute în momentul în care acest ales local vota pentru sau împotriva acceptării notificărilor OT Căușeni, în cadrul ședințelor publice ale Consiliului orășenesc Căușeni, difuzate on-line sau direct către organul abilitat să constate falsul în acte. Consideră că consilierul Zmeu Veaceslav în lipsa probelor a slobozit în spațiul public neadevăruri despre el, deoarece la moment nu există nici-o hotărâre judecătorească de condamnare emisă în privința sa, prin care s-ar stabili implicarea incontestabilă a persoanei sale în comiterea unui fals în acte publice, ba mai mult ca atât, nu are și nici nu a avut vre-o calitate procesuală în acest sens, prin care beneficiază de prezumția de nevinovăție. Prin urmare, nu există nici-un proces de judecată cu referire la cele ce i-a fost atribuită de către Zmeu Veaceslav, iar calificările și enunțurile acestuia au depășit limitele libertății de exprimare, nefind justificată nici dezbaterea unui subiect de interes public, în partea ce ține de el, în conformitate cu Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 63 din 23 aprilie 2010.

Consideră că prin utilizarea cuvintelor „săvârșirea unei grave infracțiuni de grupare PAS – Căușeni” „Această grupare în frunte cu S. Babin” „acest incopetent și falsificator de Notificări a Cancelariei de Stat cu numele S. Babin” „acest S. Babib și ***** sunt niște lingositori și incompetenți”, referindu-se la persoana sa, se conturează o gravă lezare a onoarei și demnității sale.

Reclamantul indică că la data de 31 martie 2023, în jurul orelor 12:56 a fost telefonat la numărul său mobil de către Zmeu Veaceslav (*****) și în timpul dialogului acesta a reiterat afirmațiile din postarea de Facebook, promițând să aducă toate dovezile, iar el la rândul său l-a rugat același lucru, să dovedească cele publicate.

Prin urmare, la data de 01 aprilie 2024 a depus o plângere la Inspectoratul de Poliție Căușeni cu referință la textul publicat de V. Zmeu în care a solicitat constatarea faptelor contravenționale comise de către Zmeu Veaceslav, consilier în Consiliul orășenesc Căușeni sub forma pluralității de contravenții constând în înjurie și calomnie, dispunerea începerii procesului contravențional în privința acestuia conform semnelor componențelor de contravenții prevăzute la alin. (2) art. 69 și alin. (2) art. 70 Cod contravențional, recunoașterea sa în calitate de victimă, precum și tragerea la răspundere contravențională cu aplicarea sancțiunilor pentru faptele contravenționale comise. La data de 03 aprilie 2023 a depus electronic, semnat digital o cerere de rectificare și completare a textului plângerii, care a fost expediată și în adresa de e-mail a luiV. Zmeu – *****și la adresele de e-mail ale Primăriei Căușeni și Consiliului orășenesc Căușeni –

*****, pentru a fi expediată lui V. Zmeu prin intermediul secretariatului consiliului, solicitare satisfăcută la 04 aprilie 2023.

Totodată, la data de 03 aprilie 2023 a expediat în adresa de domiciliu a lui V. Zmeu (*****) cererea prealabilă, semnată olograf, cu scrisoare recomandată, care la data de 07 aprilie 2023 a fost returnată cu mențiunea pe adeverință că destinatarul este plecat.

La data de 06 aprilie 2023 a expediat în adresa de reședință (aflată și presupusă de el în acea zi) a lui V. Zmeu (*****) cererea prealabilă semnată olograf prin scrisoare recomandată cu aviz, recepționat de către acesta la data de 18 aprilie 2023.

La data de 20 aprilie 2023, ora 12:54 la adresa de e-mail personală *****și cea de serviciu ***** (neîntrebuințată pentru corespondență în acest caz) a primit o scrisoare cu genericul răspuns la cererea prealabilă din partea lui V. Zmeu, de pe poșta acestuia activă *****, însă răspunsul la fel nu satisface cerințele sale enunțate în cererea prealabilă și o tratează ca pe un refuz integral.

Indică că cronoliogia evenimentelor de corespondență ilustrată supra este determinată de lipsa unor date de corespondență cu V. Zmeu la faza de intenție primară, refuzul acestuia de a-i oferi o adresă (extras din chat sms din 02 aprilie 2023) și abținerea sceptică a APL Căușeni de a-i oferi o adresă (răspunsul nr. *****). Răspunsul la cererea prealabilă este valabil pentru cel puțin 3 cereri din 4 (2 electronice și una pe suport de hârtie) recepționate de făptașul V. Zmeu sau poate considera înfăptuită procedura cererii prealabile întrucât i s-a returnat scrisoarea expediată la adresa legală a făptuitorului. Acest fapt îl situează în termenii legali de depunere a cererii de chemare în judecată. Consideră că în esență, textul publicat ce abundă în greșeli gramaticale caracteristic clasei întâi, nu este bazat pe un substrat factologic necesar, este nedocumentat și calomnios. Constată că acuzațiile grave ce îl vizează, aduce un prejudiciu de imagine lui personal și calităților oficiale ce le deține (reprezentant al Guvernului în teritoriu, Șef al Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, funcție de demnitate publică). Răspândinnd această informație autorul creează o opinie publică greșită despre el și în acest fel difuzarea informației denigratoare, ce nu corespund realității, viciază atitudinile și părerile obiective ale populației.

Consideră că orice persoană are dreptul să-și apere onoarea, demnitatea și reputația profesională, să ceară dezmințirea ce informație ce îi lezează aceste drepturi, dacă cel care a răspândit-o nu dovedește că ea corespunde realității. Sarcina probării în asemenea speță este arondată celui ce a răspândit informațiile. Este evident faptul răspândirii informației denigratoare prin intermediul postării Facebook întrucât pârâtul nu va putea dovedi concret vreodată cele publicate. De regulă, defăimătoare sunt considerate acele informații care relatează despre falsa încălcare a legilor și normelor de conviețuire (normele morale), fapt ce generează condamnarea morală a unui demnitar, lucru ce s-a și întâmplat, or comentariile la textul publicat o demonstrează cu prisosință.

Menționează că Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, are scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum și un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare și apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale. Postarea difuzată publicului larg (5000 prieteni cel puțin) cu distorsionarea informațiilor și falsuri, încalcă echilibrul de mai sus și răspândește relatări neadevărate cu privire la fapte și judecăți de valoare fără substrat factologic suficient. Atrage atenția asupra limitei dintre fapte și judecăți de valoare. Informațiile defăimătoare răspândite, dacă nu sunt dovedite trebuie să devină baza aplicării sancțiunilor. Expresiile „cu privire la săvârșirea unei grave infracțiuni de gruparea PAS – Căușeni. Această grupare în frunte cu S. Babin” și „În ziua de ieri acest incompetent și

falsificator de Notificării a Cancelariei de Stat cu numele S. Babin” nu reprezintă nimic altceva decât un fals, iar informația respectivă este neconfirmată și lipsită de oricare temei.

Consideră că cetățenii lecturând textul postării memorizează imaginea negativă a lui Sergiu Babin datorită unor neadevăruri promovate în social-media. Acest fapt afectează direct cariera sa, prezentul și viitorul său. Menționează că comentariile cetățenilor la această postare, condamnă acțiunile sale presupuse, comiterea de invocate fapte reprobabile și ilustrează o imagine ironată a sa. Subsidiar constată că la data semnării acestei cereri, numita postare publică este deja ștearsă, fapt ce nu justifică cumva atitudinea, scopul și intenția pseudopublicistului filolog. Prin urmare, consideră că textul prezentei cereri întrunește întru totul sarcina probațiunii prevăzute de art. 24 al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010 și constată că anume V. Zmeu a răspândit informația, care-l vizează și este defăimătoare, informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă, judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, există un prejudiciu cauzat. Astfel, prin răspândirea informațiilor de către Veaceslav Zmeu reprezintă o acțiune ilegală. Informațiile sunt calomnioase, afectîndu-i-se drepturile sale protejate de lege, onoarea, demnitatea și reputația profesională. În consecință se impune publicarea unei dezmințiri ca formă de restabilire a drepturilor încălcate, scuze și compensații pentru prejudicii morale având în vedere defăimarea sa cu rea-credință.

Subsidiar declară că cererea prealabilă înaintată nu conține vre-o pretenție patrimonială de reparare a prejudiciului moral, intenția sa fiind una concentrată pe soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, prin dialog și înțelegere, dezbatere publică dacă interesul public o cerere. Se impune în acele condiții o dezmințire urmată de dezbateri oricărui subiect demn de atenție consilierului V. Zmeu, dezbatere ce nu aș fi refuzat-o, întrucât cunoaște și răspunde pentru ceea ce face și nu scoate cuvintele din buzunar. Odată fiind refuzată integral cererea prealabilă, consideră oportun calcularea și compensarea tuturor prejudiciilor, inclusiv morale. Urmând logica de idei și ținând cont de modalitățile de repunere în drepturi pe care e garantează legiuitorul în legătură cu reprobabila faptă de lezare a onoarei, demnității și reputației sale profesionale prin admiterea de injurii, cu rea-credință, în conformitate cu articolele 26 și 29 ale Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010.

Solicită constatarea ca fiind defăimătoare postarea (textul) publicată de Veaceslav Zmeu pe pagina personală Facebook la 31 martie 2023, obligarea pârâtului să dezmintă afirmațiile defăimătoare expuse în cadrul postării pe rețeaua socială Facebook la data de 31 martie 2023 și să exprime scuze publice în legătură cu cuvintele înjurioase și calomnioase aduse în adresa sa, sub forma următorului text ce va fi publicat pe pagina lui personală de Facebook și păstrat publicat cel puțin până la 31 decembrie 2024: „Eu subsemnatul Veaceslav Zmeu, dezmint informațiile expuse de mine în postarea din data de 31 martie 2023 de pe Facebook în ceea ce îl privește pe Reprezentantul Guvernului în teritoriu Sergiu Babin. Având în vedere că propria opinie a fost prezentată drept un fapt constatat, prin încălcarea prezumției nevinovăției, declar că acuzațiile mele aduse în privința lui Sergiu Babin sunt lipsite de onestitate, nu corespund adevărului și, în ansamblu, reprezintă niște defăimări. Declar că am admis expunerea unor înjurii, informații false, prin ce am denaturat realitatea și am lezat onoarea, demnitatea și reputația profesională a domnului Sergiu Babin. Regret acțiunile mele și îi solicit scuze de rigoare.”, a încasa de la Veaceslav Zmeu cheltuielile de judecată și asistență juridică ce vor fi suportate pe parcursul litigiului respectiv, precum și compensații pentru prejudiciu moral în sumă de 200 000 lei, cauzat prin defăimarea cu rea-credință, lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale. (f.d. 3-6)

În ședința de judecată reclamantul Babin Sergiu a susținut integral acțiunea pe temeiurile și motivele invocate, solicitând admiterea acesteia în modul formulat.

Pârâtul Zmeu Veaceslav în ședința de judecată a susținut poziția expusă în referință invocând că el nu s-a adresat la persoană fizică dar la Autoritate Publică, totodată, a dezmințit informația publicată în rețelele de socializare prin înlocuirea cuvântului „Falsificare" cu sintagma „Mușamalizare", solicitând respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind una neîntemeiată. (f.d.51-53)

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei civile, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată din următoarele considerente.

Inițial, având în vedere data apariției raporturilor juridice materiale, care au fost deduse judecății, în continuare instanța de judecată, va face trimitere la normele materiale din Codul Civil, cu modificările survenite la 01 martie 2019.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că reclamantul Babin Sergiu invocă publicarea de către pârâtul Zmeu Veaceslav pe rețelele de socializare Facebook un comentariu în care este consemnat următorul conținut: „Bună ziua dragi Căușeneni!! Cu puțin timp în urmă, eu am făcut public adresarea mea, către PAS și M. Sandu, cu privire la săvârșirea unei grave infracțiuni de gruparea PAS – Căușeni. Această grupare în funcție cu S. Babin, împuternicitul M. Sandu și totodată reprezentantul Guvernului la Căușeni, în loc să-l demită din funcție pe acest Director de școală cu numele I. Procopenco, care dumnealui a fost numit în această funcție, printr-un concurs integral falsificat, având anticidente penale și anume:

- accident rutier cu deces.
- violența în familie.

Copia cazierului juridic este în anexă. PAS asigurându-l că totul va fi bine (probabil că justiția este la piciorul lor), l-au impus pe aceast director să-și retragă cererea de demisie, care deja era depusă, înlocuind-o cu altă cerere pentru ași continua munca în această funcție. În ziua de ieri acest incompetent și falsificator de Notificării a Cancelariei de Stat cu numele S. Babin, a invitat-o pe o doamnă bolnavă, care demult nu a mai trecut pe la DOCTOR și fiind totodată membră PAS, cu numele *****, să meargă prin oraș și să dezinformeze cetățenii or. Căușeni precum, că acest Director de scoală este un funcționar public superior și totul este un fals ce se stipulează prin oraș. Dragi Căușeneni iată aceasta este tactica PAS-ului, de-a conduce cu Țara și veți vedea cum tot acești incompetenți din acest partid, iarăși se vor ascunde după fusta M. Sandu în compania electorală. Doamna M. Sandu, acesti S. Babin și ***** sunt niste lingușitori

și incompetenți, care vă discreditează în fața Căușenenilor și dovada va fi rezultatul PAS în aceste alegeri locale. O zi bună dragi Căușeneni!!!". (f.d.14-16)

În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (1) - (2) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informaţia defăimătoare. Acesta este un termen de prescripţie. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.

Articolul 16 alin. (1) – (3) din Legea nominalizată *supra* prevede că cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informaţiei şi, după caz, de către persoana juridică ce a răspândit această informaţie. Dacă se constată că informaţia la care se referă cererea prealabilă este falsă sau nu se bazează pe un substrat factologic suficient, persoana juridică ce a răspândit informaţia sau autorul informaţiei satisface cererea prealabilă, fiind obligat să efectueze, după caz, rectificarea sau dezminţirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea, la cerere, a prejudiciilor cauzate. Rectificarea sau dezminţirea informaţiei, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile, iar dacă informaţia a fost răspândită de mass-media şi publicaţia sau emisiunea care a răspândit această informaţie apare mai rar decât o dată la 15 zile, în următorul număr sau emisiune.

Din materialele cauzei se constată că reclamantul Babin Sergiu la data de 02 aprilie 2023, ora 18:45 a încercat prin intermediul SMS la numărul de telefon ***** să-l contacteze pe pârâtul Zmeu Veaceslav, întrebându-l dacă mai utilizează în prezent adresa de e-mail **********și dacă el poate să expedieze pe această adresă corespondența, indicându-se numele său. Însă, pârâtul Zmeu Veaceslav la aceeași dată în jurul orelor 20:39 a dat răspuns mesajului primit, indicând că nu acceptă să trimită datele sale cu caracter personal prin SMS sau prin alte surse de specializare, oferindu-i posibilitatea să se adreseze oficial către Consiliul orășenesc Căușeni, unde v-a putea primi răspuns. (f.d.23-24)

Totodată, reclamantul Babin Sergiu la data de 03 aprilie 2023 a expediat prin intermediul e-mailului pârâtului Zmeu Veaceslav**********cerere prealabilă. (f.d.27-29)

Tot la aceeași dată fiind expediată cererea prealabilă și pe e-mailul *****, ***** și *****, solicitând redirecționarea cererii către adresele consilierului V. Zmeu, prin intermediul secretarului Consiliului orășenesc Căușeni, care fiind recepționată de către *****. Iar, Primăria orașului Căușeni a redirecționat cererea prealabilă pe emailul pârâtului Zmeu Veaceslav. (f.d.32-33-verso)

Prin urmare, reclamantul Babin Sergiu la data de 13 aprilie 2023 a expediat în adresa Primăriei orașului Căușeni prin intermediul poștelor electronice********** și ***** o solicitare privind informarea sa a datelor de contact, a poștei electronice, precum și adresele de corespondență a consilierului Zmeu Veaceslav, menționând că declară pe propria răspundere că acestea vor fi folosite strict pentru corespondență, în calitate de expeditor și că nu vor fi folosite cu alt scop sau publicate. (f.d.25)

Astfel, prin răspunsul Primăriei orașului Căușeni nr. ***** din *****, Babin Sergiu a fost informat că datele de contact a-l consilierului orășenesc din cadrul Consiliului orășănesc Căușeni, Zmeu Veaceslav sunt: numărul de telefon – ***** și e-mail –**********. (f.d.26)

La data de 20 aprilie 2023, ora 12:54 pârâtul Zmeu Veaceslav a răspuns prin intermediul e-mailului său*****[redacted]la cererea prealabilă a reclamantului Babin Sergiu, susținând că privitor la postarea sa pe rețelele de socializare Facebok din 31 martie 2023 precum că de către reprezentanții membrii PAS în săvârșirea infracțiunii la procedurile de concurs pentru funcția de Director de școală își va menține cu probe în instanța de judecată a declarațiilor sale și anume referindu-se la persoanele care au primit indicații. Referitor la falsificarea de procedură de avizare-notificare a Deciziilor Consiliului raional el deja a explicat într-o postare publică pe Facebook, că este o eroare de expersie cu conținutul falsificare, mai degrabă fiind vorba de mușamalizare a unui proces de Notificare și aici v-a aduce probe în instanța de judecată. Consideră că mușamalizare sau falsificare rezultatul este același. Indică că așteaptă răspuns de la instituția pe care o conduce la solicitările sale, dar nu cum a fost avizată Decizia de aprobare privind numirea în funcție a lui N. Gorban. Menționează că făcând postarea pe Facebook din data de 31 martie 2023 s-a condus de prevederile art. 9 al Legii nr. 64 din 2010. (f.d.40-41)

Totodată, pârâtul Zmeu Veaceslav la aceeași dată, însă la ora 20:38 a expediat prin intermediul e-mailului său repetat răspuns la cerere prealabilă, informând atât reclamantul Babin Sergiu pe e-mailul*****[redacted], cât și Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat pe e-mailul*****[redacted], Cancelaria de stat pe e-mailul*****[redacted] și Inspectoratul de poliție Căușeni pe e-mailul*****[redacted], precum că la data de 20 aprilie 2023 Șeful OT Căușeni, Ștefan Vodă și Anenii Noi, Babin Sergiu, cu care personal nu a contactat 3 ani, prin e-mail i-a fost înaintată o cerere prealabilă prin care solicită modificarea textului unei postări publicate pe data de 31 martie 2023 pe pagina sa de Facebook, prin care el a înștiințat opinia publică, inclusiv alegătorii și simpatizații săi din mun. Căușeni despre rea-credință de către OT Căușeni a termenilor de avizare-notificare a Deciziilor adoptate de Conisliul raional Căușeni. În consecință, jonglarea de către OT Căușeni cu termenii de avizare-notificare creează premize de mușamalizare, de încălcare a drepturilor și de alte consecințe, asupra cărora, va prezenta probe în instanța de judecată. Aceste încălcări, pe lângă faptul că au consecințe juridice și nu pot fi trecute cu vederea de către el și alegătorii săi, au repercursiuni sociale, deoarece ascunderea acestor mușamalizări conduc la percepția populației, că consilierul Zmeu Veaceslav se solidarizează cu OT Căușeni și șeful Babin Sergiu. Menționează că Babin Sergiu făcând uz de funcție publică pentru a-l intimida și a pune presiune pe libertatea de exprimare, garantată de art. 32 din Constituție și art. 9 din Legea cu privire la exprimare, acesta a depus reclamație la Inspectoratul de poliție Căușeni, urmărind scopul că cu sprijinul Poliției să adune probe ca ulterior să le folosească în instanță de judecată. Consideră că în statul de drept Republica Moldova, potrivit art. 9 din Legea cu privire la exprimare, libertatea de a critica statul, autoritățile publice și persoanele care exercită funcții publice, asigură transparență și exercitarea responsabilă a atribuțiilor lor. (f.d.42)

Conform art. 32 alin. (1) a Constituţiei Republicii Moldova, oricărui cetăţean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

Articolul 43 a Codului civil, garantează dreptul persoanei la libera exprimare, în condiţiile legii.

Şi art. 3 alin. (1)-(2) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare determină, că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare, drept care cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Libertatea de exprimare protejează atât conţinutul, cât şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează.

Reieşind din acest cadru legal, pârâtul, beneficiază de exercitarea dreptului la libertatea de exprimare, fiindu-i garantat dreptul la expunerea opiniei, la căutarea, primirea şi comunicarea faptelor şi ideilor, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează.

Totodată, alin. (2) a art. 32 a Constituţiei Republicii Moldova determină anumite limitări dreptului consfinţit, şi anume, că libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Aliniatele (3), (4) ale art. 3 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare stipulează, că exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti. Restrângerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut mai sus şi doar în cazul în care restrângerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

Totodată, instanța de judecată va remarca că potrivit art. 2 al Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertate de exprimare, *defăimare* reprezintă – răspândire a informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei;

Articolul 10 al Convenţiei pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, reglementează că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau de a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere. Executarea acestor libertăţi ce comportă îndatoriri şi responsabilităţi poate fi supusă unor formalităţi, condiţii, restrângeri sau sancţiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, apărarea ordinii şi prevenirea infracţiunilor, protecţia sănătăţii sau a moralei, protecţia reputaţiei sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.

Art. 43 alin. (1), (2) din Codul civil, determină caracterul insesizabil şi inalienabil al drepturilor persoanei la onoare, demnitate şi reputaţie profesională, la respectarea vieţii private şi la protecţia datelor cu caracter personal.

Iar art. 7 alin. (1) a Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare stipulează, că orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Reieșind din prevederile legale elucidate *supra*, instanța de judecată determină că libertatea la exprimare cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei. Se înțelege că onoarea este un sentiment complex, determinat de percepția pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce reputația înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate și este dobândită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate.

La rândul său, alin. (2)-(3) Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, determină dreptul persoanei lezate prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte, de a fi restabilit în drepturi, inclusiv de a cere dezminţirea informaţiei şi repararea prejudiciului, în situaţia în care informaţia cumulează condiţiile: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie.

Instanţa analizează succint toate cele trei criterii stabilite de lege, cu raportare la circumstanţele cauzei, la esența publicației făcute de pârât prin intermediul rețelei de socializare Facebook.

Informaţia publicată și răspândită de către pârâtul Zmeu Veaceslav s-a rezumat la faptul: „Cu puțin timp în urmă, eu am făcut public adresarea mea, către PAS și M. Sandu cu privire la săvârșirea unei grave infracțiuni de gruparea PAS-Căușeni. Această grupare, în frunte cu S. Babin, împuternicitul M. Sandu și totodată reprezentantul Guvernului la Căușeni, în loc să-l demită din funcție pe acest Director de școală cu numele I. Procopenco, care dumnealui a fost numit în această funcție, printr-un concurs integral falsificat, având antecedente penale”; „în ziua de ieri acest incompetent și falsficator de Notificări a Cancelariei de Stat cu numele S. Babin, a invitat-o pe o doamnă bolnavă, care demult nu a trecut pe la Doctor și fiind totodată membră PAS, cu numele *****, să meargă prin oraș și să dezinformeze cetățenii or. Căușeni precum că acest Director de școală este un funcționar public super și totul este un fals, ce se stipulează prin oraș”; „Doamna M. Sandu, acești S. Babin și ***** sunt niște lingușitori și incompetenți, care vă discreditează în fața Căușenenilor și dovada va fi rezultatul PAS în aceste alegeri locale”.

Instanța de judecată reține că din informația adusă publicului larg în cadrul paginei pârâtului Zmeu Veaceslav de pe rețelele de socializare Facebook, este una care permite identificarea persoanei, astfel, oricare observator a putut recunoaște persoana la care se referea pârâtul și anume la S. Babin, or, pârâtul face referire și la funcția deținută de către acesta și anume, împuternicitul M. Sandu, totodată reprezentantul Guvernului la Căușeni.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În şedinţa de judecată, pârâtul Zmeu Veaceslav a confirmat că a scris postarea pe profilul personal al rețelei de socializare Facebook despre autoritatea statului, dar nu despre persoana fizică Babin Sergiu, pentru a informa alegătorii săi ce se petrece la Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat și în Consiliu. Consideră că prin postarea sa nu a lezat onoarea și demnitatea persoanei fizice, ci a informat cetățenii. Totodată, în cadrul ședinței de judecată pârâtul a comunicat că a dezmințit informația publicată, înlocuind sintagma „falsificare” cu „mușamalizare”.

La caz, nu poate fi reținut argumentul pârâtului precum că în postare se referă la autoritate publică și anume la Oficiul teritorial Căușeni, deoarece analizând postarea scrisă pe profilul personal al rețelei de socializare Facebook din data de 31 martie 2023, se constată că pârâtul indică concret numele de S. Babin, împuternicitul M. Sandu și reprezentantul Guvernului la Căușeni, adică pârâtul Zmeu Veaceslav intenționat a comunicat opiniei publice informații unde era expres idicat persoana reclamantului, astfel primul şi-a asumat responsabilitatea de a răspândi în public informaţia, astfel, a ţinut de responsabilitatea sa de a demonstra veridicitatea datelor răspândite în acţiunea în justiţie intentată în contradictoriu de reclamant, însă de facto care s-au confirmat a fi false și informații relatate anume în privința reclamantului.

La fel, caracterul fals al informației se confirmă și prin faptul că reclamantul nu i-a fost intentat un dosar penal pentru infracțiunile menționate în postarea publicată de către Zmeu Veaceslav, respectiv pârâtul cu bună știință a răspândit publicului informații neveridice.

Prin urmare, informaţia răspândită de către pârâtul Zmeu Veaceslav, precum că de gruparea PAS-Căușeni, în fruntea cu reclamantul Babin Sergiu, ar fi săvârșit o infracțiune gravă, în loc să-l demită din funcție pe acest Director de școală cu numele I. Procopenco, care dumnealui a fost numit în această funcție, prin un concurs integral falsificat, având antecedente

penale, conform argumentelor aduse la examinarea cauzei în instanţa de judecată, nu s-au adeverit, fiind de fapt o informație ce nu corespunde adevărului, adică este falsă.

În ceea ce priveşte cel de al doilea criteriu – caracterul defăimător al informaţiei, instanţa va reţine următoarele.

Conform Dicţionarului explicativ al limbii române, noţiunea „defăimător" semnifică caracterul de subapreciere, dispreţuitor, înjositor, ponegritor, care stigmatizează, huleşte, blamează sau înjoseşte pe cineva.

Articolul 2 a Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, limitează definirea noţiunii de „defăimare" la răspîndirea informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei.

La acest capitol, instanţa constată că informaţia răspândită de pârâtul Zmeu Veaceslav a cărei dezminţire e solicitată este o informaţie falsă răspândită intenţionat despre persoana reclamantului şi fapte imputabile, inclusiv cu tentă de săvârșirea unei grave infracțiuni, astfel, informațiile postate sunt defăimătoare deoarece relatează despre încălcarea legilor și astfel fac ca reclamantul Babin Sergiu să fie condamnat moral de opinia publică sau de unii indivizi în particular. Deci, informaţia răspândită de pârât depăşeşte limitele criticii în condiţiile admise de lege.

Conform Dicţionarului explicativ al limbii române, termenul de „Onoare" semnifică integritatea morală, probitatea, corectitudinea, caracterul de a fi demn de încredere.

Cu raportare concretă la obiectul acţiunii examinate, instanţa apreciază că răspândirea informaţiei potrivit căreia reclamantul ar săvârși unei grave infracțiuni, în mod direct îi afectează imaginea în sfera publică şi îl defăimează, prezentându-i în calitate de persoane care nu respectă Legea. Incontestabil, acest aspect lezează nejustificat onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională a reclamantului, fiind o defăimare publică.

În ceea ce priveşte al treilea criteriu – informaţia permite identificarea persoanei vizate de informaţie, instanţa apreciază următorele.

Din conținutul informației expuse de către pârâtul Zmeu Veaceslav, se identifică în mod clar persoana vizată, unde acesta etichetează în comentarii gruparea PAS-Căușeni, cu indicarea numelui S. Babin.

În circumstanţele menţionate, instanţa apreciază întrunirea celui de al treilea criteriu stabilit de art. 7 alin.(2) a Legii cu privire la libertatea de exprimare, în sensul, că informaţia a cărei dezminţire s-a solicitat permite identificarea persoanei vizate ca fiind anume reclamanul Babin Sergiu.

Pe cale de consecință, instanța a constatat întrunirea celor 3 criterii prevăzute la art. 7 alin.(2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, care justifică restabilirea în drepturi a persoanei lezate prin răspândirea relatărilor cu privire la fapte și care, potrivit alin.(3) poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat.

Conform art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul trebuie să dovedească următoarele:a) pîrîtul a răspândit informaţia; b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, pârâtul trebuie să dovedească următoarele: a) informaţia nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informaţia constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspândirii informaţiei, deşi a luat toate măsurile de diligenţă, nu putea şti că prin acţiunile sale contribuie la

răspândirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient; d) informaţia răspândită este de interes public.

Din perspectiva sarcinii de probațiune conform criteriilor prevăzute de lege, cu raportare la circumstanțelor cauzei, instanța constată următoarele:

- prin postarea de pe pagina de socializare Facebook din 31 martie 2023 a lui Zmeu Veaceslav, anexat la materialele dosarului, reclamantul Babin Sergiu a demonstrat că anume Zmeu Veaceslav, a răspândit informația vizată de obiectul acțiunii;

- prin postarea de pe pagina de socializare Facebook din 31 martie 2023 a lui Zmeu Veaceslav, anexat la materialele dosarului, reclamantul a demonstrat că informația răspândită de pârât îl vizează anume pe reclamant. La fel, a fost constatat, că informația menționată poartă caracter defăimător pentru reclamant;

- prin postarea de pe pagina de socializare Facebook din 31 martie 2023 a lui Zmeu Veaceslav, anexat la materialele dosarului, reclamantul a demonstrat că informația informația constituie o relatare a pârâtului cu privire la pretinse fapte care, ar fi fost comise de către reclamant, însă despre veridicitatea cărora instanța a constatat caracterul fals în urma examinării cauzei;

- pârâtul nu a demonstrat că, informația pe care a răspândit-o nu este defăimătoare și că nu îl vizează pe reclamant;

- pârâtul nu a demonstrat că informația răspândită în cadrul postării efectuate pe pagina sa de Facebook să fie o judecată de valoare (o opinie ce reflectă atitudinea față de un fapt a cărei veridicitate e imposibil de dovedit) care să fie bazat pe un substrat factologic suficient;

- pârâtul nu a demonstrat că la momentul răspândirii informației (31 martie 2023), deși a luat toate măsurile de diligență, nu putea ști că prin acțiunile sale contribuie la răspândirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient. Or, pârâtul urma să manifeste diligența necesară în vederea verificării informației până a o răspândi.

În concluzie, instanța de judecată constată ca fiind falsă și defăimătoare informația postată pe pagina de Facebook a pârâtului Zmeu Veaceslav la data de 31 martie 2023, și anume: „Cu puțin timp în urmă, eu am făcut public adresarea mea, către PAS și M. Sandu cu privire la săvârșirea unei grave infacțiuni de gruparea PAS-Căușeni. Această grupare în frunte cu S. Babin, împuternicitul M. Sandu și totodată reprezentantul Guvernului la Căușeni, în loc să-l demită din funcție pe acest Director de școală cu numele I. Procopenco, care dumnealui a fost numit în această funcție, printr-un concurs integral falsificat, având antecedente penale....”; „În ziua de ieri acest incompetent și falsficator de Notificări a Cancelariei de Stat cu numele S. Babin, a invitat-o pe o doamnă bolnavă, care demult nu a trecut pe la Doctor și fiind totodată membră PAS, cu numele *****, să meargă prin oraș și să dezinformeze cetățenii or. Căușeni precum că acest Director de școală este un funcționar public super și totul este un fals, ce se stipulează prin oraș”; „...Doamna M. Sandu, acești S. Babin și ***** sunt niște lingușitori și incompetenți, care vă discriditează în fața Căușenenilor și dovada va fi rezultatul PAS în aceste alegeri locale...”.

Conform art. 26 alin. (1) - (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană este în drept să ceară în instanţa de judecată dezminţirea relatărilor false şi defăimătoare cu privire la fapte. În cazul în care instanţa de judecată va stabili că acţiunea cu privire la răspândirea informaţiei false şi defăimătoare este întemeiată, iar reclamantul solicită publicarea unei dezminţiri, instanţa va dispune dezminţirea relatărilor false şi defăimătoare, indicând în dispozitivul hotărârii textul dezminţirii.

Având în vedere, că instanța a stabilit caracterul fals și defăimător al informației din postarea pârâtului răspândite public pe pagina de Facebook, profilul său personal, în condițiile cererii reclamantului, instanța va dispune dezmințirea relatărilor false și defăimătoare.

Conform art. 26 alin.(3) al aceleași Legi, instanţa de judecată va dispune efectuarea dezminţirii în cel mai potrivit mod pentru restabilirea drepturilor reclamantului. Dacă informaţia falsă şi defăimătoare a fost răspândită prin intermediul mass-mediei, instanţa va obliga mass-media care a răspîndit această informaţie să publice şi/sau să răspândească dezminţirea la aceeaşi rubrică, pagină, în acelaşi program, la aceeaşi oră sau în acelaşi ciclu de emisiuni. În cazul în care informaţia falsă şi defăimătoare a fost răspândită prin alte mijloace decât mass-media, instanţa va stabili aceeaşi modalitate de dezminţire sau, după caz, alta adecvată situaţiei.

Odată ce informația prezentată de către pârâtul Zmeu Veaceslav a fost răspândită prin intermediul postării de pe pagina de socializare Facebook, de pe profilul său personal, dezmințirea informației urmează a avea loc în cadrul aceleiași pagini de Facebook, în același mod, și anume prin publicarea pe profilul său personal, cu următorul text: „Eu, Zmeu Veaceslav, recunosc că am scris informaţii defăimătoare despre dl. Babin Sergiu cu privire la săvârșirea unei grave infracțiuni de către acesta. Cer scuze pentru că am răspândit public informaţii false care au dus la defăimarea lui”.

Conform art. 33 alin. (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, dacă se constată că cererea de chemare în judecată este întemeiată, la cererea reclamantului, instanţa de judecată, prin hotărâre judecătorească, obligă pârâtul să îşi ceară scuze şi, după caz, să compenseze prejudiciile cauzate.

În acest context instanța de judecată reține că, metoda de apărarea aleasă de reclamant prevede și dreptul de a solicita exprimarea scuzelor de către pârât.

Astfel, ținând cont de faptul că instanța de judecată a ajuns la concluzia că cererea de chemare în judecată este întemeiată, va obliga pârâtul Zmeu Veaceslav să prezinte scuze publice prin intermediul paginii sale de socializare Facebook cu următorul text: „Cer scuze pentru că am răspândit public informaţii false care au dus la defăimarea lui”.

Referitor la pretenția reclamantului Babin Sergiu privind compensarea prejudiciului moral cauzat prin defăimarea publică și lezarea onoarei și demnității prin încasarea din contul pârâtului Zmeu Veaceslav în beneficiul reclamantului Babin Sergiu în mărime de 200 000 lei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial cerința din următoarele considerente.

Din conținutul art. 7 alin. (3) și art. 10 alin. (4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, rezidă că persoana care se consideră lezată în drepturi poate cere repararea sau compensarea prejudiciului materiale și moral cauzat.

Conform art. 29 alin. (1) al aceleași Legi, instanţa de judecată va acorda o compensaţie de natură să aducă satisfacţie persoanei lezate. La stabilirea cuantumului compensaţiei pentru prejudiciul moral, acordată persoanei fizice, instanţa de judecată va lua în consideraţie caracterul şi gravitatea suferinţelor fizice şi psihice cauzate reclamantului, caracterul informaţiei răspândite, gradul de răspândire a informaţiei, personalitatea reclamantului, reputaţia pârâtului, gradul de vinovăţie a pârâtului, consecinţele răspândirii informaţiei defăimătoare, starea materială a reclamantului şi cea a pârâtului, publicarea rectificării, dezminţirii sau acordarea dreptului la replică până la depunerea cererii de chemare în judecată şi alte circumstanţe importante pentru examinarea cauzei.

Prin prejudiciu moral se înţeleg suferinţele psihice sau fizice cauzate prin acţiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparţin persoanei din momentul naşterii sau

la bunurile dobîndite prin lege (viaţa, sănătatea, demnitatea şi reputaţia profesională, inviolabilitatea vieţii personale, secretul de familie şi personal).

În acest context instanța de judecată reține că metoda de apărarea aleasă de reclamant prevede și dreptul de a solicita repararea prejudiciului moral cauzat.

Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul moral, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

În conformitate cu prevederilor art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

În această ordine de idei, instanța de judecată la determinarea mărimii compensaţiei pentru prejudiciul moral ia în consideraţie datele obiective care certifică importanţa vitală a drepturilor personale nepatrimoniale precum sânt onoarea, demnitatea şi reputaţia profesională, nivelul suportării de către persoana vătămată a suferinţelor psihice, precum și caracterul vinovăţiei persoanei care a cauzat prejudiciul.

Curea Europeeană menționează că recunoaşterea încălcării se consideră a constitui o satisfacţie echitabilă în situaţia în care aceasta este suficientă pentru a aplana suferinţele morale ale victimei. Doar în cazul în care se constată că, încălcarea este atât de gravă încât printr-o simplă recunoaştere situaţia morală a victimei nu se va revendica, aceasta oferă o reparaţie echitabilă în formă bănească.

Aşadar, instanţa de judecată menţionează că este incontestabil faptul că în urma publicării și răspândirii informației defăimătoare, reclamantului i-a fost cauzate suferințe psihice manifestate prin emoții negative, jignire, rușine față de colegi și multe alte persoane care au ascultat știrile sau au citit comentariile, disperare, defectuozitate, indignare, stare de disconfort.

Astfel, luând în considerație caracterul și gravitatea suferințelor psihice suferite de reclamant, instanța de judecată ajunge la concluzia că suma de 3 500,00 lei va constitui o compensație de natură să aducă satisfacție reclamantului.

Totodată instanța de judecată urmează să se expună și cu referire la cheltuielile de judecată solicitate de reclamant din contul pârâtului.

Aşadar, instanța de judecată reține că în conformitate cu prevederile art. 82 din Codul procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul, să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă partial, acestuia i se

compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proportional părții response din pretențiile reclamantului.

Conform Confirmării de achitare a notei de plată seria ***** din *****, anexat la materialele cauzei, reclamantul Babin Sergiu a achitat taxa de stat în cuantum de 100 lei pentru pretenția cu privire la recunoașterea defăimătoare a informațiilor răspândite, obligarea dezmințirii informației false și defăimătoare. (f.d. 2).

Articolul 19 alin.(1), (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare prevede, că pentru cererea de chemare în judecată în care se solicită dezminţirea, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se achită o taxă de stat în mărime de 5 unităţi convenţionale. Pentru pretențiile cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat prin defăimare se achită o taxă de stat în mărimea prevăzută de art. 3 pct. (1) lit. a) din Legea taxei de stat.

Instanța de judecată reține că, conform art. 3 alin. (1) lit. a) a Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu character patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

Reieșind din prevederea legală precitată, având în vedere prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, precum și faptul că cerințele privind recunoașterea defăimătoare a informațiilor răspândite, obligarea dezmințirii informației false și defăimătoare au fost admise, iar cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral a fost admisă doar parțial, instanța va dispune încasarea de la Zmeu Veaceslav în beneficiul lui Babin Sergiu, a sumei de 100 lei cu titlu de taxă de stat, achitat de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată. Respectiv, la caz, instanța de judecată va dispune comensarea din contul lui Zmeu Veaceslav în beneficiul statului, a sumei de 150,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat proporțional părții admise din pretenții, pentru prejudiciul moral.

Referitor la pretenția privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța reține că în conformitate cu art. 96 alin. (1) și alin.(1^1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Pornind de la practica și jurisprudența dezvoltată de CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de

client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Instanța de judecată reține că de către partea reclamantă nu a fost prezentată nici o probă ce ar demonstra cheltuielile suportate cu titlu de asistență juridică.

În conformitate cu art.art.238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Babin Sergiu împotriva lui Zmeu Veaceslav cu privire la constatarea informațiilor ca fiind defăimătoare, dezmințirea informațiilor, încasarea prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se constatată ca fiind defăimătoare informația relatată de către Zmeu Veaceslav pe rețeaua de socializare Facebook în data de 31 martie 2023 și anume: „ Cu puțin timp în urmă, eu am făcut public adresarea mea către PAS și M. Sandu cu privire la săvârșirea unei grave infracțiuni de gruparea PAS-Căușeni. Această grupare în frunte cu S. Babin, împuternicit de M. Sandu și totodată reprezentantul Guvernului la Căușeni, în loc să-l demită din funcție pe acest Director de școală cu numele I. Procopenco, care dumnealui a fost numit în această funcție, prin-un concurs integral falsificat, având antecedente penale”.

Se obligă Zmeu Veaceslav să dezmintă informațiile defăimătoare, prin publicarea pe rețeaua de socializare www.Facebook.com, următorul text: „ Eu, Zmeu Veaceslav, recunosc că am scris informaţii defăimătoare despre dl. Babin Sergiu cu privire la săvârșirea unei grave infracțiuni de către acesta. Cer scuze pentru că am răspândit public informaţii false care au dus la defăimarea lui.”

Se încasează de la Zmeu Veaceslav – născut la *****, dom. ***** în beneficiul lui Babin Sergiu – născut la *****, c/p *****, dom. ***** prejudiciul moral în mărime de 3 500 (trei mii cinci sute) lei, cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 100 (una sută) lei.

Se încasează de la Zmeu Veaceslav – născut la *****, dom. ***** în beneficiul Statului taxa de stat proporțională pretenției de încasare a prejudiciului moral în mărime de 150 (una sută cincizeci) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată, se respinge, ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru)

Președinte de ședință,
Judecător Alexei Maria